Bijlage 1

Huidige kenmerken, werkwijze en ontwikkelingen Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad (ZVH Parkstad)

Huidige kenmerken ZVH Parkstad

- Afspraken zijn vastgelegd in een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst waarin naast het doel en de taken van ZVH Parkstad, ook de governance en de financiën beschreven zijn.
- Ten aanzien van de governance is er een Bestuurlijk Overleg bestaande uit de Parkstad burgemeesters. Een Stuurgroep (met de burgemeesters van Heerlen, Landgraaf en Kerkrade als de voorzitters van de driehoeken) bereidt de vergaderingen voor.
- De burgemeester van Kerkrade is de voorzitter van het Bestuurlijk Overleg en van de Stuurgroep
- Jaarlijks worden een begroting, een jaarrekening, de formatie-omvang en een jaarplan vastgesteld.
- De activiteiten van ZVH Parkstad worden georganiseerd voor alle deelnemende gemeenten.
- De inkomsten bestaan uit een inwonerbijdrage, Rijksgelden, decentralisatie-uitkeringen en incidentele inkomsten die verband houden met specifieke dienstverlening voor gemeenten en ketenpartners.
- De gemeente Kerkrade vervult de rol van zowel beheergemeente als die van rechtspersoon en draagt zorg voor de organisatorische en personele organisatie binnen de eigen kaders en uitgangspunten. De gemeente draagt zorg voor huisvesting en faciliteiten en heeft de medewerkers in dienst ten behoeve van ZVH Parkstad. De manager vervult de functie van afdelingshoofd en de begroting maakt onderdeel uit van de begroting van de gemeente Kerkrade.

Werkwijze

Doelgroep van ZVH Parkstad
inwoners van Parkstad die problemen ervaren op meerdere levensgebieden en daardoor te maken krijgen met zorg en ondersteuning en in aanraking komen met politie en justitie.

Hulpverlening / ketenpartners
Professionals uit de verschillende domeinen beoordelen of zij gezamenlijk een doorbraak kunnen forceren. Het ZVH Parkstad heeft meer dan 50 ketenpartners die onder andere door het privacy-protocol met elkaar verbonden zijn. Zoals Openbaar Ministerie, Politie, GGD (incl. Veilig Thuis), Bureau Jeugdzorg, Reclassering Nederland, Leger des heils, Raad voor de Kinderbescherming en Dienst Justitiële Inrichtingen. Het heeft daarnaast een grote kring van samenwerkingspartners in de zorg-, straf en dienstverleningsketen, zoals woningcorporaties, maatschappelijke opvang en GGZ-aanbieders.

Wat doen zij in de gezamenlijke aanpak?
Deze partners analyseren de problematiek en stemmen interventies en maatregelen met elkaar af. Elke organisatie behoudt daarbij haar eigen rol en verantwoordelijkheid. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening. Een procesregisseur van ZVH Parkstad bewaakt de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Door samen te werken komen snelle en efficiënte interventies tot stand die de problemen oplossen of beter beheersbaar maken.

Samenwerken op Zuid-Limburgse schaal
Er is een nauwe samenwerking met de ZVH-en Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. Doel van de samenwerking is om voor heel Zuid-Limburg dezelfde werkwijze te hanteren en door actief samen te werken synergie te behalen in de werkprocessen en kennis met elkaar te delen. Sinds oktober 2021 is de

samenwerking geïntensiveerd en is gekozen voor één centraal loket voor heel Zuid-Limburg voor alle meldingen van ketenpartners. Ook is qua uitstraling gekozen voor afstemming en een stuk uniformiteit. Dat is terug te zien aan de gezamenlijke website en dezelfde huisstijlelementen.

Ontwikkelingen

De gezamenlijke zorg en aandacht voor kwetsbare inwoners met complexe casuïstiek is aanzienlijk en daarmee veel meer dan voorheen een verantwoordelijkheid van de Parkstadgemeenten, hun partners en ZVH Parkstad. De 7 gemeenten werken al samen en hebben een aantal regionale voorzieningen/processen georganiseerd op het snijvlak van zorg en veiligheid:

- Eind 2021 hebben de 5 burgemeesters van de politie-eenheid Landgraaf een onderzoeksrapport opgeleverd naar de verbinding zorg en veiligheid;
- Met de gemeente Heerlen en Kerkrade vinden samen met de diverse domeinen gesprekken plaats om in proactieve en preventieve zin casuïstiek aan te pakken;
- Voor diverse project-aanpakken in Heerlen Noord waaronder Sociaal Veilig en de aanpak ‘jeugdige ondermijners’ wordt reeds expertise op het terrein van procesregie en procesondersteuning door ZVH Parkstad geleverd.

Bijlage 2

Diensten/producten ZVH Parkstad
De PersoonGerichteAanpak (PGA) Veel gemeenten kennen personen die ernstige veiligheids- problemen en/of ernstige overlast veroorzaken. Sommige plegers volharden in dit gedrag of 'groeien door', vaak in combinatie met gedrags- of psychische problemen, verslaving enzovoort. Een integraal op de persoon toegesneden (mix van) interventie(s) is een succesvolle manier om deze plegers samen met keten-partners als gemeenten, politie, OM en hulpverlening, aan te pakken. De PGA is een belangrijk onderdeel van de lokale veiligheidsaanpak en beoogt om met repressieve en preventieve interventies hardnekkige patronen van criminaliteit en overlast te doorbreken. Geprioriteerde personen worden naar een zorg- en/of justitieel traject geleid.
Consult & Advies (C&A) Kortstondige regie, bemiddeling bij verbinding straf zorg om aanmelder weer op weg te helpen en de melding op de juiste plek te laten landen.
Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen (BIJ) Risicoanalyse bij terugkerende delinquenten van zware delicten, zeden en TBS, in afstemming met gemeentelijke adviseurs. De BIJ regeling beoogt dat de burgemeester tijdig wordt geïnformeerd over de aanstaande terugkeer van bepaalde categorieën (ex-)justitiabelen in de gemeente, met vermelding van het gepleegde delict. Naar aanleiding daarvan wordt beoordeeld of als gevolg van deze terugkeer sprake is van risico's of dreigende verstoringen van de openbare orde.
JPP Jeugd Preventie Platform In het Jeugd Preventie Platform (JPP) worden jeugdigen besproken die door de politie worden gemeld vanwege zorgen over hun ontwikkeling en veiligheid. Het JPP heeft als doel deze meldingen in te brengen in een keten van professionals en door samenwerking te bevorderen dat jeugdigen en hun ouders ondersteund worden. De JPP-aanpak van het ZVH Parkstad richt zich op kinderen en jeugdigen van 0 tot 18 jaar die in hun ontwikkeling worden bedreigd. Niet alle Parkstadgemeenten maken gebruik van deze mogelijkheid.
Top-X Een klein percentage van de PGA casuïstiek krijgt het label Top X en betreft voor het merendeel mensen met overlast gevend of crimineel gedrag dat grote impact heeft op de slachtoffers of omgeving en bovendien grote maatschappelijke kosten en gevoelens van onveiligheid met zich mee brengen (de lokale driehoek wordt via de OOV ambtenaar van de gemeente op de hoogte gehouden van de personen op de lijst en de voortgang van de aanpak) Deze Top X krijgt een bijzonder intensieve aandacht van justitie en zorgpartners, de driehoek kan nodig zijn om de extra aandacht te forceren.
Radicalisering Tot voor enkele jaren was de dreiging vooral Jihadistisch van aard, nu manifesteren zich ook andere vormen van maatschappelijk ongenoegen – onder andere door de coronatijd – met soms een radicale onderstroom met extremistische gedragingen. Uitvoering door een gespecialiseerd en getraind procesregisseur. Hieronder valt ook de weging van casuïstiek (belegd bij de driehoek partners). De Parkstadgemeenten hebben de procesregie op deze complexe domein overstijgende casuïstiek belegd bij ZVH Parkstad. De bestaande, zorgvuldig opgebouwde infrastructuur gericht op de uitvoering van een persoonsgerichte aanpak op radicalisering en (nieuwe vormen) van extremisme in de werkzaamheden wordt daardoor geborgd.
Wet Tijdelijk Huisverbod (WTH) Deze wet geeft de burgemeester de bevoegdheid om een persoon van wie een ernstige dreiging van huiselijk geweld uitgaat tijdelijk (in beginsel 10 dagen) de toegang tot zijn woning te ontzeggen. Tijdens deze periode mag de betreffende persoon geen contact opnemen met zijn huisgenoten. De periode wordt benut om andere maatregelen te nemen die (de dreiging van) huiselijk geweld kunnen wegnemen. Parallel wordt maatschappelijk werk ingezet.
Multi disciplinaire aanpak ++ (MDA++) Het doel van deze aanpak is acuut geweld en structurele onveiligheid voor kinderen/gezinnen/volwassenen weg te nemen door het realiseren van een dekkend netwerk door middel van multidisciplinaire aanpak bij ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Multidisciplinaire Aanpak (MDA++) voorziet in een bundeling van psychosociale, medische, forensische en justitiële specialisten in de aanpak van kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld.

Zorg coördinator Mensenhandel (ZOCO)
Zorg coördinatie van hulp aan- en de ondersteuning aan slachtoffers van mensenhandel en de toeleiding van slachtoffers naar de juiste organisatie. Doelgroep bestaat uit vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel: mannen, vrouwen, transgenders, minderjarigen en meerderjarigen, van Nederlandse en niet Nederlandse nationaliteit. De zorg coördinator mensenhandel heeft een informatie- en adviesfunctie voor professionals; is zichtbaar en bereikbaar voor andere organisaties (die een rol spelen in de signalering, verwijzing, zorg en evt. verblijfsstatus voor slachtoffers). De ZOCO verzamelt en verstrekt gegevens over het aantal slachtoffers, bouwt en onderhoudt een netwerk met de bestaande organisaties om zo bij te dragen aan een samenhangend hulp- en ondersteuningsaanbod voor slachtoffers van mensenhandel.

Pleger in positie (PIP)
Het PIP is in 2020 opgezet als een informatie platform met als doel medewerkers van gemeenten en ketenpartners in Zuid-Limburg te ondersteunen bij het vergroten van hun kennis en kunde als het gaat om de pleger aanpak bij Huiselijk geweld & Kindermishandeling. Het Platform PIP organiseert onder andere themabijeenkomsten, trainingen, intervisie op Zuid-Limburgs niveau. Tevens wordt er een kennisnetwerk opgebouwd.

Beschermingstafel Raad van de Kinderbescherming
De Jeugdbeschermingstafel wordt bij een geroepen om gezamenlijk in gesprek te gaan over de groei en veiligheid van een kind. Het doel is te komen tot een beargumenteerd besluit dat de ontwikkeling van het kind ten goede zal komen. De aanleiding voor dit gesprek is het verzoek dat de betrokken hulpverlener (vaak team Jeugd van de gemeente) heeft ingediend. Tijdens het overleg wordt de wenselijkheid van een Onder Toezicht Stelling beoordeeld. Een procesregisseur van ZVH Parkstad zit dit overleg voor en verder wordt zorggedragen voor het notuleren en logistieke ondersteuning van de beschermingstafel.

Routeertafel Veilig Thuis
Optimaal en de efficiënt doorgeleiden van een casus van Veilig Thuis (VT) naar de juiste plek. Benoemen van een juiste regisseur, waarbij de mogelijkheden en expertise van de deelnemende partners optimaal worden benut.

Ketenveldnorm
Voor personen die als gevolg van een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking (potentieel) gevaarlijk gedrag vertonen en geen strafrechtelijke titel (meer) hebben, maar wel forensische zorg behoeven, is op dit moment niet of nauwelijks voldoende passende, beveiligde zorg beschikbaar. Hierdoor dreigen deze personen tussen wal en schip te geraken waardoor ze een veiligheidsrisico vormen voor zichzelf en hun omgeving. Het doel van de ketenveldnorm is het organiseren van passende zorg, begeleiding en ondersteuning voor personen uit deze doelgroep, inclusief zo nodig opvang in beveiligde bedden. ZVH Parkstad voert de procesregie op de casuïstiek voor geheel Parkstad.

Verbinding RIEC regionale jeugdnetwerken
In veel kwetsbare wijken met een opeenstapeling van sociale problemen vindt ondermijnende criminaliteit een voedingsbodem. Gemeenten treden hiertegen op met een gebiedsgerichte aanpak die preventie (en voorkomen van verder afglijden) combineert met het aanpakken en bestrijden van ondermijnend en crimineel gedrag. De persoonsgerichte aanpak van ZVH Parkstad, wordt in toenemende mate ingezet. Bijvoorbeeld in de aanpak van criminele families of om te voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar zware (drugs)criminaliteit. Daarom is de samenwerking tussen het RIEC versterkt.

Verbindingspunt Informatie en Advies VIA
In januari 2019 is het Verbindingspunt Informatie en Advies (VIA) ontwikkeld. Het VIA legt verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Het doel is om een goede opvolging te kunnen geven op politiemeldingen over personen met verward gedrag naar het zorg- en veiligheidsdomein en zo eerder te komen tot een sluitende ketenaanpak en daarmee een vermindering van het aantal (herhaalde) meldingen en het voorkomen van escalatie.

Personen met verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico
De impact van incidenten veroorzaakt door personen, die ernstig, gevaarlijk en ontwrichtend gedrag vertonen, is voor alle betrokkenen en voor de maatschappij groot. Voor deze groep is een integrale en persoonsgerichte aanpak op zorg en veiligheid gewenst, gericht op monitoring van zorgwekkende signalen, het voorkomen van escalatie en het bieden van passende zorg en ondersteuning, soms gedurende de gehele levensloop. Daarin kan voor het gehele netwerk tevens de kennis en bewustwording over onderliggende problematiek nog verder

worden vergroot, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een Licht Verstandelijke Beperking (LVB), al dan niet in combinatie met psychiatrische- en/of verslavingsproblematiek. Het doel is dat alle mensen (weer) mee kunnen doen in onze samenleving, zonder dat zijzelf of anderen risico lopen.

ZSM

ZSM staat voor Zorgvuldig, Snel en op Maat. Het is een samenwerkingsverband van alle justitie partners waarbij relatief lichte strafrechtelijke zaken kunnen worden afgedaan zonder tussenkomst van de rechter. De officier van justitie (het OM) houdt rekening met de wensen en schade van het slachtoffer en de omstandigheden van de verdachte. Er zijn op arrondissementsniveau (samen)werkafspraken tussen ZSM en Veiligheidshuizen zodat deze elkaar kunnen versterken. Dit in het belang van een effectieve domein overstijgende aanpak van complexe casussen en in het belang van een betekenisvolle afdoening.

Regieteam (Zorg en Veiligheidsoverleg)

Met oog op goede ondersteuning en zorg, én in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het belangrijk dat zorgprofessionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners. Het verbinden en integraal benaderen van onderwerpen op het snijvlak van zorg- en veiligheid vergroot de kans op succesvolle duurzame oplossingen. Dit vraagt om een persoonsgerichte aanpak waarin zorg- en veiligheidspartners de krachten bundelen en samen optrekken ter voorkoming of verergering van complexe casuïstiek. Om tot een betere verbinding en integrale benadering te komen hebben het sociaal en veiligheidsdomein van Heerlen in samenwerking met ZVH Parkstad het initiatief genomen te experimenteren met een nieuwe werkwijze met als werknaam het **Regieteam** (Zorg en Veiligheidsoverleg) Indien dit een werkend concept blijkt kan kunnen op termijn de andere Parkstad gemeenten hier ook gebruik van maken.

Nazorg ex-gedetineerden / Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-)justitiabele burgers (BA)

De nazorg van ex-gedetineerden richt zich op alle (ex-) gedetineerde burgers van 18 jaar en ouder die zich na detentie in Parkstad (weer) willen vestigen. De coördinator nazorg van ZVH Parkstad stelt samen met ketenpartners een plan van aanpak op en ziet vanuit de regiefunctie toe op de uitvoering ervan. Goede re-integratie kan gezien worden als terugvalpreventie en verkleint de kans aanzienlijk dat men opnieuw criminele feiten gaat plegen. Ook overlast gevend gedrag kan door een goede re-integratie worden verminderd. De gedetineerde is eerst zelf verantwoordelijk voor een goede terugkeer, waarbij de gemeente de verantwoordelijkheid heeft richting gedetineerde en maatschappij om erop toe te zien dat terugkeer zo effectief mogelijk verloopt. ZVH Parkstad voert namens de gemeenten deze taak uit.

In 2019 is het Bestuurlijk akkoord Re-integratie van (ex-)justitiabele burgers getekend door de VNG, de Dienst Justitiële Inrichtingen en de reclassering. Hierbij geven ze uitdrukking aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid en inspanning voor een succesvolle re-integratie van (ex-)justitiabelen, zonder afbreuk te doen aan de eigen verantwoordelijkheid van de justitiabele. Hij/zij krijgt de kans actief te werken aan een beter en delict vrij leven na de vrijheidsbeneming. Veiligheid tijdens het justitieel verblijf en in de stapsgewijze re-integratie is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde. Het Zorg- en Veiligheidshuis trekt samen met de gemeenten hierin op in de vorm van coproductie.

Preventie van dakloosheid onder ex-gedetineerden Parkstad

De doelstelling is om dak- en thuisloosheid te voorkomen en maatschappelijke re-integratie te bevorderen door onder meer te zorgen dat er tijdig een uitkering wordt aangevraagd, indien nodig schuldhulpverlening wordt ingezet en ingeschreven wordt voor huisvesting (Housing Parkstad) en dat er, indien nodig, ook tijdig ondersteuning vanuit WMO wordt georganiseerd.